

OPINIA GEOTECHNICZNA

dla projektu kanalizacji sanitarnej

Izabelinie Górki

gm. Mogielnica

pow. grójecki

woj. mazowieckie

Opracowała: mgr Grzegorz ROMAN

upr. geol.-inż. VII-1165

upr. hydrogeol. V-1314

1. Wstęp

Niniejszą opinię wykonano zgodnie z *Rozporządzeniem MTBiGW w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych* (Dz.U.R.P. z 27.04.2012 r. Poz.463). Inwestorem projektu kanalizacji sanitarnej jest komitet społeczny mieszkańców Izabelina Górki, a Zleceniodawcą badań geotechnicznych projektant inwestycji P.P.H.U. R.A.W. Łódź, ul. Nowa 29/31.

Celem wykonanych badań geotechnicznych było określenie warunków gruntowo-wodnych podłoża projektowanej kanalizacji. Planowana inwestycja obejmuje budowę grawitacyjno-tłocznej kanalizacji sanitarnej z przyłączami i strefowymi przepompowniami ścieków. Rurociągi kanalizacji grawitacyjnej będą układane na głębokości do 2,0 m ppt. Prefabrykowane, betonowe przepompownie ścieków posadowione będą do 4,0 m ppt. Obiekt budowlany pierwszej kategorii geotechnicznej.

Zakres i miejsca badań określone przez Zleceniodawcę obejmował wykonanie 8 wierceń geotechnicznych o głębokości 3 – 5 m na liniach przebiegu kanalizacji. Dodatkowo w rejonach projektowanych instalacji kanalizacyjnych zinwentaryzowano 4 studnie gospodarcze z pomiarem lustra wody. Prace terenowe wykonano 26.06.2012r. Wysokości bezwzględne otworów odczytano z mapy sytuacyjno-wysokościowej w skali 1:1000, którą otrzymano od Zleceniodawcy. Miejsca badań zaznaczono na mapie dokumentacyjnej w skali 1:4000. Na podstawie badań makroskopowych określono stan i rodzaj występujących gruntów, które rozdzielono na warstwy geotechniczne, uwzględniając ich genezę, stan i uziarnienie. Wartości parametrów fizyko-mechanicznych podłoża określono wg *PN-81/B-0320* na podstawie parametrów wiodących: stopnia plastyczności (I_L) oraz stopnia zagęszczenia (I_D) i zestawiono w legendzie do kart wierceń z wydzielonymi warstwami geotechnicznymi.

2. Charakterystyka terenu badań

Miejscowość Izabelin Górki położona jest w południowo-zachodniej części powiatu grójeckiego i około 1,5 km na północny wschód od Mogielnicy. Pod względem geomorfologicznym teren miejscowości zlokalizowany jest na wzniesieniu morenowym zlodowaceń środkowopolskich. Elewacja tego wzniesienia o wysokości bezwzględnej ponad 168 m n.p.m. znajduje się w południowo-zachodniej części Izabelina. Powierzchnia terenu projektowanej inwestycji jest niemal płaska i wyniesiona w granicach rzędnych 165 – 167 m n.p.m., a względne różnice wysokości terenu pomiędzy otworami dochodzą maksymalnie do 2 m. Pod względem hydrograficznym teren badań stanowi obszar lokalnego wododziału rzek Mogielanki i Rykolanki, w obrębie dorzecza Pilicy. Wody gruntowe i opadowe z rejonu Izabelina są drenowane przez rzekę Mogielankę na południowym zachodzie oraz na północy przez bezimienne ciekły odprowadzające wody w kierunku północnego wschodu do dopływu Rykolanki.

Wody opadowe w rejonach zurbanizowanych spływają grawitacyjnie po powierzchni terenu do rowów melioracyjnych zlokalizowanych wzdłuż ulic Grójeckiej i Spacerowej. Jak informują mieszkańcy, w przeszłości teren miejscowości był częściowo zmeliorowany, ale przebieg tego podziemnego systemu melioracyjnego jest obecnie nieznan. Nie jest on również uwzględniony na otrzymanym podkładzie geodezyjnym.

3. Warunki gruntowe

Podłoże Izabelina Górki charakteryzuje się dość jednorodną budową geologiczną. W zbadanym podłożu, do głębokości penetracji zalegają czwartorzędowe, plejstocenyjskie osady reprezentowane generalnie przez gliny morenowe, przewarstwiane lub laminowane piaskiem. Całość mineralnych gruntów rodzimych przykrywa warstwa holocenyjskiej gleby lub grunty nasypowe o miąższości 0,3 – 0,8 m.

Wzdłuż terenów zabudowanych i dróg, przy powierzchni terenu, występują współczesne nasypy o stwierdzonej miąższości od 0,3 m do 0,5 m. Grunty nasypowe składają się w przewadze z gleby przemieszanej z piaskiem, żużlem lub tłuczniem. Grunty tego typu w całości uznano za nasypy niebudowlane (nN). Na obszarach niezabudowanych występuje gleba o miąższości dochodzącej do 0,5 m.

Rodzime grunty piaszczyste występują w postaci piasków drobnych lokalnie przewarstwianych piaskiem gliniastym lub pylastym oraz w postaci piasku średniego. Piaski występują jako drobne przewarstwienia i laminy o miąższości do 0,4 m wśród glin lub lokalnie w postaci płatów stropie glin, gdzie osiągają miąższość jako warstwy o miąższości do 1,2 m. Piaski wodnolodowcowe ujęto w **warstwę geotechniczną I**, w stanie średnio zagęszczonym o przyjętym **$I_D=0,50$** .

W budowie podłoża projektowanej inwestycji zdecydowanie dominują rodzime gliny lodowcowe grupy B wykształcone w postaci: gliny piaszczystej przewarstwianej piaskiem drobnym, gliny piaszczystej i lokalnie piasku gliniastego lub gliny. Strop gruntów spoistych występuje bezpośrednio pod glebą lub nasypami, w strefie głębokości 0,4 – 1,8 m ppt a jedynie lokalnie pod warstwą piaszczystą (rejon otw. 4). Występujące grunty morenowe są zróżnicowane pod względem konsystencji i znajdują się w stanie twardoplastycznym lub plastycznym. Na podstawie badań makroskopowych grunty spoiste rozdzielono na dwie warstwy geotechniczne:

- **warstwę II a** w stanie twardoplastycznym o **$I_L = 0,10 - 0,25$**

- **warstwę II b** w stanie plastycznym o **$I_L = 0,26 - 0,40$**

Wyniki przeprowadzonych badań terenowych wraz z litologią i podziałem na warstwy geotechniczne przedstawiono na kartach otworów geotechnicznych, a wartości ich parametrów wytrzymałościowych zestawiono w legendzie do kart.

4. Warunki hydrogeologiczne

Generalnie słaba wodoprzepuszczalność podłoża, położenie w obszarze lokalnego wododziału oraz drenujący charakter rzek płynących na południowym zachodzie i północnym wschodzie od Izabelina, mają zasadniczy wpływ na warunki wodne badanego podłoża. Pierwsza warstwa wodonośna ma charakter wód zaskórnych, a w mokrych porach roku wody opadowe gromadzą się na stropie słabo przepuszczalnych glin, w warstwie glebowej lub w nasypach oraz powierzchniowo w zagłębieniach terenu.

W zbadanym podłożu stwierdzono występowanie wody gruntowej o zwierciadle swobodnym lub napiętym w strefie głębokości 1,0 – 3,0 m ppt (163,9 - 164,1 m npm) oraz w postaci sączeń. Ustalone zwierciadło wody gruntowej stabilizowało pod koniec czerwca 2012 r. 0,7 – 2,0 m ppt (164,2 ÷ 164,7 m npm). Zaskórne wody gruntowe związane są z piaszczystymi przewarstwieniami glin lub warstwą piasków na ich stropie. Przeprowadzono również pomiary głębokości zwierciadła wody gruntowej w studniach gospodarczych, których lokalizację, głębokość lustra wody gruntowej i studni zaznaczono na mapie dokumentacyjnej. Stwierdzony w otworach poziom występowania zwierciadła wody uznaje się za średni i może on ulegać okresowym wahaniom. W mokrych porach roku lub po długotrwałych, intensywnych opadach atmosferycznych może on się podnieść o około 1,0 m, a w okresie suszy opadać 0,5 m. Jak informują właściciele studni w Izabelinie, w mokrych latach 2010 – 2011 lustra wody w studniach gospodarczych sięgały poziomu terenu. W okresie badań wszystkie rowy przydrożne były suche, a wody powierzchniowe obserwowano jedynie w stawach przy ul. Grójeckiej, w północnej części miejscowości.

5. Charakterystyka warunków geotechnicznych

W podłożu projektowanej kanalizacji dominują mineralne, rodzime grunty spoiste w stanie twardoplastycznym i plastycznym oraz grunty piaszczyste w stanie średnio zagęszczonym, które mogą stanowić bezpośrednie podłoże rurociągów i przepompowni. W rejonach ciągów komunikacyjnych zasypkę kanalizacji należy wykonać z piaszczystego nasypu budowlanego, aby zapobiec osiadaniu słabo zagęszczalnych gruntów gliniastych.

Znacznym utrudnieniem przy prowadzeniu prac ziemnych i układaniu instalacji będzie zaskórna woda gruntowa występująca w podłożu. Dlatego prace budowlane należy prowadzić w suchej porze roku, przy niskim poziomie wody gruntowej. Do monitoringu poziomu wody gruntowej w podłożu można wykorzystać zinwentaryzowane studnie gospodarcze. W rejonach posadowienia rurociągów w gruntach piaszczystych, woda gruntowa będzie zalewać dno wykopu i uniemożliwi prowadzenie prac budowlanych. W rejonach tych należy okresowo obniżyć zwierciadło wody gruntowej, najlepiej za pomocą igłofiltrów, aby prace budowlane prowadzić w

wykopie suchym. W rejonach występowania gruntów spoistych, gromadzące się tam zaskórne wody gruntowe lub wody opadowe można odpompowywać bezpośrednio z przegłębień dna wykopu, a dopiero przy silnym napływie wody stosować igłofiltry. Przepompownie należy zabezpieczyć przed wypieraniem przez wody gruntowe.

6. Wnioski i zalecenia:

- 6.1** W zbadanym podłożu występują proste warunki gruntowe. W poziomie posadowienia instalacji kanalizacyjnych dominują rodzime grunty spoiste w stanie twaroplastycznym i plastycznym, a jedynie lokalnie występują grunty piaszczyste.
- 6.2** Całość mineralnych, rodzimych gruntów spoistych i niespoistych może stanowić bezpośrednie podłoże rurociągów i przepompowni.
- 6.3** Zaskórna woda gruntowa o zwierciadle swobodnym lub lekko napiętym występuje w podłożu na głębokości od 1,0 m do 3,0 m ppt (163,9 ÷ 164,1 m npm), a ustalone zwierciadło wody gruntowej w czerwcu br. stabilizowało od 0,7 m do 2,0 m ppt (164,2 ÷ 164,7 m npm).
- 6.4** Obserwowane poziomy występowania zwierciadła wody gruntowej uznano za średnie i mogą one ulegać okresowym wahaniom. W mokrych porach roku ustalone zwierciadło wody gruntowej będzie podnosić się o około 1,0 m lub opadać o 0,5 m.
- 6.5** Przy występowaniu nawodnionych gruntów piaszczystych powyżej poziomu posadowienia kanalizacji, należy okresowo obniżyć zwierciadło wody gruntowej za pomocą igłofiltrów, aby prace prowadzić w wykopie suchym.
- 6.6** W rejonach występowania gruntów spoistych, przy zwierciadle wody gruntowej powyżej poziomu posadowienia, odwodnienie wykopu można wykonać bezpośrednio z jego dna.
- 6.7** Dominujące w podłożu grunty spoiste są trudno zagęszczalne i w podłożu ciągów komunikacyjnych zasypkę kanalizacji należy wykonać z piaszczystego nasypu budowlanego.

Opracował:

mgr G. ROMAN